

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติพักชั่วคราวระบบการอนุญาต
ตามกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบกิจการ
หรือการประกอบอาชีพของประชาชน

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและการจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงเท่าที่จำเป็น ประกอบกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐพึงยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีพหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน แต่ข้อเท็จจริงในปัจจุบันปรากฏว่ามีกฎหมายจำนวนหลายฉบับมากมายที่กำหนดให้การประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพต้องได้รับอนุญาตหรือใบอนุญาต อันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และเป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ เนื่องจากในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจโลกและประเทศไทยอยู่ในภาวะตกต่ำอย่างมาก อันมีสาเหตุหลักคือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 สมควรฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของประเทศ โดยส่งเสริมให้ประชาชนประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ในกรณีนี้ การพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามกฎหมายที่ไม่ใช่กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงหรือความปลอดภัยของสังคมโดยเปลี่ยนมาใช้ระบบการแจ้งเพื่อประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพแทน จะเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้ประชาชนสนใจที่จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตาม การพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ จะต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อพ้นระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ซึ่งหากการประเมินไม่ผ่านก็สามารถยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือบางส่วนได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ร่าง

พระราชบัญญัติพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามกฎหมาย
เพื่อความสะดวกในการประกอบกิจการ
หรือการประกอบอาชีพของประชาชน

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามกฎหมาย
เพื่อความสะดวกในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพของประชาชน พ.ศ. ....”

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามกฎหมาย
เพื่อความสะดวกในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพของประชาชน พ.ศ. ....”

.....
.....
.....
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

.....
.....
.....
มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การอนุญาตหรือการออกใบอนุญาตตาม
พระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้
การแก้ไขบัญชีแนบท้ายเพื่อเพิ่มหรือถอดพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดตามบัญชีแนบท้าย
ตามวรรคหนึ่งให้กระทำโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

.....
.....
.....
มาตรา ๔ ให้ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามที่กฎหมายกำหนดให้
ต้องได้รับอนุญาตหรือรับใบอนุญาต สามารถประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตหรือ
รับใบอนุญาต เมื่อได้แจ้งการจะประกอบกิจการหรือการจะประกอบอาชีพต่อหน่วยงานของรัฐที่กฎหมายกำหนด
ให้มีหน้าที่และอำนาจในการอนุญาตหรือออกใบอนุญาตการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพนั้น ๆ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๕ เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับแจ้งการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพตามมาตรา ๔ แล้ว ให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้อนุญาตหรือออกใบอนุญาตในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพนั้น ออกหนังสือรับรองการแจ้งเมื่อได้รับแจ้ง หาก

(๑) ผู้แจ้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตหรือออกใบอนุญาตในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพนั้นกำหนด

(๒) มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตหรือออกใบอนุญาตในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพนั้นกำหนด

มาตรา ๖ ในการออกหนังสือรับรองการแจ้งนั้น ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาออกหนังสือรับรองการแจ้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และอาจขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวันหากมีเหตุผลอันสมควร

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หากหน่วยงานของรัฐยังไม่ได้ออกหนังสือรับรองการแจ้งให้แก่ผู้แจ้ง ให้ถือว่าผู้แจ้งได้รับหนังสือรับรองการแจ้งแล้ว

มาตรา ๗ หนังสือรับรองการแจ้งการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพ ให้มีอายุสามปี

มาตรา ๘ ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพนั้น

มาตรา ๙ การพักหรือการเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้งใด ให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขการพักหรือการเพิกถอนใบอนุญาตตามกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพนั้น มาใช้บังคับโดยอนุโลม รวมทั้งบทบัญญัติกำหนดโทษทางปกครอง โทษปรับเป็นพินัย หรือโทษอาญาที่เกี่ยวข้องด้วย

มาตรา ๑๐ ให้นำบทบัญญัติโทษทางปกครอง โทษปรับเป็นพินัย และโทษอาญาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพมาใช้บังคับกับการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพตามหนังสือรับรองการแจ้งด้วย

มาตรา ๑๑ ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพโดยอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพนั้นต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ได้แจ้งและได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ แต่เมื่อใบอนุญาตดังกล่าวจะสิ้นอายุและผู้นั้นยังคงประสงค์จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพต่อไปหลังจากใบอนุญาตสิ้นอายุ ผู้นั้นต้องมาดำเนินการแจ้ง ตามมาตรา ๔ ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ

มาตรา ๑๒ เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัตินี้ โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพาณิชย์

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และหอการค้าไทย ร่วมกันรับผิดชอบประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยปรึกษาหารือร่วมกัน

การประเมินผลสัมฤทธิ์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย เว้นแต่หน่วยงานที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๓ เมื่อปรากฏจากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ว่าพระราชบัญญัตินี้มีได้ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ หรือไม่คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐหรือประชาชน หรือมีผลกระทบอื่นอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ทั้งฉบับหรือบางมาตราก็ได้

มาตรา ๑๔ เมื่อพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๓ มีผลใช้บังคับ ให้ผู้แจ้งหรือผู้รับหนังสือรับรองการแจ้งอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ และหนังสือรับรองการแจ้งนั้นยังไม่หมดอายุ ให้ผู้นั้นประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพนั้นต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่ได้รับอนุญาตหรือรับใบอนุญาตประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพตามกฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาตการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพนั้น ๆ

เมื่อสิ้นอายุหนังสือรับรองการแจ้ง หากผู้ประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพยังคงประสงค์จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพนั้นต่อไป ให้ผู้นั้นยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการอนุญาตการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพนั้น ๆ

มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

บัญญัติแนบท้ายร่าง

**พระราชบัญญัติพัชชั้วครวาระระบบการอนุญาตตามกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบกิจการ
หรือการประกอบอาชีพของประชาชน พ.ศ. ....**

๑. พระราชบัญญัติการเดินทางเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖
๒. พระราชบัญญัติว่าด้วยสภาอากาศไทย พระพุทธศักราช ๒๔๖๑
๓. พระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟแลทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔
๔. พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๔๖๔
๕. พระราชบัญญัติการพนัน พระพุทธศักราช ๒๔๗๘
๖. ประมวลรัษฎากร (พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พระพุทธศักราช ๒๔๘๑)
๗. พระราชบัญญัติป่าไม้ พระพุทธศักราช ๒๔๘๔
๘. พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พระพุทธศักราช ๒๔๘๕
๙. พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พระพุทธศักราช ๒๔๘๗
๑๐. พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนวัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐
๑๑. พระราชบัญญัติควบคุมโรคภัย พ.ศ. ๒๔๙๕
๑๒. ประมวลกฎหมายที่ดิน (พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗)
๑๓. พระราชบัญญัติการเดินทางอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗
๑๔. พระราชบัญญัติวิหฤคมนาคน พ.ศ. ๒๔๙๘
๑๕. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓
๑๖. พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔
๑๗. พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗
๑๘. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
๑๙. พระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. ๒๕๐๙
๒๐. พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐
๒๑. พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐
๒๒. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑
๒๓. พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔
๒๔. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘
๒๕. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘
๒๖. พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒
๒๗. พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๒๒
๒๘. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
๒๙. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒
๓๐. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๓๑. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒

ร่างพระราชบัญญัติ
การแทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

๓๒. พระราชบัญญัติรณนต พ.ศ. ๒๕๒๒
๓๓. พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒
๓๔. พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒
๓๕. พระราชกำหนดควบคุมสินค้าตามชายแดน พ.ศ. ๒๕๒๔
๓๖. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการอัยย์ พ.ศ. ๒๕๒๔
๓๗. พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐
๓๘. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเล พ.ศ. ๒๕๓๐
๓๙. พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓
๔๐. พระราชบัญญัติช่างรังวัดเอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕
๔๑. พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕
๔๒. พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕
๔๓. พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕
๔๔. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕
๔๕. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕
๔๖. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๔๗. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕
๔๘. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑
๔๙. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๐. พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๒. พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๓. พระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๔. พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๕. พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒
๕๖. พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓
๕๗. พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓
๕๘. พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓
๕๙. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕
๖๐. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
๖๑. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖
๖๒. พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
๖๓. พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖
๖๔. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗
๖๕. พระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
๖๖. พระราชบัญญัติทรัพย์สินเพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ๒๕๕๐

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

๖๗. พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
๖๘. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
๖๙. พระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๐. พระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๑. พระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๒. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๔. พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๕. พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
๗๖. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๗๗. พระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘
๗๘. พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๗๙. พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘
๘๐. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๘๑. พระราชบัญญัติสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๘๒. พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙
๘๓. พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙
๘๔. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙
๘๕. พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐
๘๖. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐
๘๗. พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐
๘๘. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติพักชั่วคราวระบบการอนุญาต
ตามกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบกิจการ
หรือการประกอบอาชีพของประชาชน

พ.ศ. ....

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการคุ้มครองผู้บริโภคนและการจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงเท่าที่จำเป็น ประกอบกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ รัฐพึงยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีพหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน แต่ข้อเท็จจริงในปัจจุบันปรากฏว่ามีกฎหมายจำนวนมากที่กำหนดให้การประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพต้องได้รับอนุญาตหรือใบอนุญาต อันไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และเป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ เนื่องจากในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจโลกและประเทศไทยอยู่ในภาวะตกต่ำอย่างมาก อันมีสาเหตุหลักคือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 สมควรฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของประเทศ โดยส่งเสริมให้ประชาชนประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ ในกรณี การพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามกฎหมายที่ไม่ใช่กฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงหรือความปลอดภัยของสังคม โดยเปลี่ยนมาใช้ระบบการแจ้งเพื่อประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพแทน จะเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้ประชาชนสนใจที่จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตาม การพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ จะต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อพ้นระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ซึ่งหากการประเมินไม่ผ่านก็สามารถยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือบางส่วนได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพักชั่วคราวระบบการอนุญาตตามกฎหมายเพื่อความสะดวกในการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพของประชาชน พ.ศ. ....”

๒.๒ วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๒.๓ ขอบเขตการใช้บังคับพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๓)

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพของประชาชนที่ต้องขออนุญาตเพื่อประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามที่ปรากฏอยู่ตามบรรดากฎหมายทุกฉบับ ยกเว้นและการอนุญาตตามที่ปรากฏอยู่ในบรรดากฎหมายที่เกี่ยวกับความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตร่างกายหรือทรัพย์สิน โดยจะมีบัญชีรายชื่อกฎหมายที่พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแนบท้ายจำนวน ๘๘ ฉบับ

บัญชีแนบท้ายดังกล่าวข้างต้นอาจจะเพิ่มหรือลดได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

๒.๔ การประกอบกิจการ และการประกอบอาชีพของประชาชนภายใต้พระราชบัญญัตินี้

(ร่างมาตรา ๔)

๒.๔.๑ ประชาชนซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามกฎหมายต่าง ๆ ที่บังคับให้ประชาชนต้องขออนุญาตก่อนที่จะประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพได้นั้น สามารถมาแจ้งการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพกับหน่วยงานของรัฐโดยไม่ต้องขออนุญาตอีกต่อไป เหตุผลของการเปลี่ยนแปลงหลักกฎหมายจากการอนุญาตมาเป็นการแจ้งก็เพื่อให้ประชาชนสามารถประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพได้โดยง่ายและสะดวก แต่จะไม่ใช่บังคับกับบรรดาการอนุญาตตามที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงหรือความปลอดภัยดังที่กล่าวมาแล้วใน ๒.๓

๒.๔.๒ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับแจ้ง คือ หน่วยงานของรัฐที่ตามกฎหมายนั้น ๆ กำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจในการอนุญาต

๒.๕ ประชาชนต้องทำอย่างไรเพื่อให้ได้ไปรับแจ้งการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕.๑ ประชาชนซึ่งเป็นผู้แจ้งจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพฉบับนั้นกำหนด

๒.๕.๒ ประชาชนซึ่งเป็นผู้แจ้งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขตามที่กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพฉบับนั้นกำหนด

๒.๖ กำหนดระยะเวลาการออกหนังสือรับรองการแจ้ง อายุหนังสือรับรองการแจ้ง และการประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพ (ร่างมาตรา ๖ ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับแจ้งจากประชาชนผู้ประสงค์จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพแล้ว จะต้องออกหนังสือรับรองการแจ้งให้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และอาจขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวันหากมีเหตุผลอันสมควร และหากพ้นกำหนดระยะดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้แจ้งได้รับหนังสือรับรองการแจ้งแล้ว

หนังสือรับรองการแจ้งมีอายุสามปี

ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งต้องประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายฉบับนั้นกำหนด

๒.๗ การพักหรือการเพิกถอนหนังสือรับรองการแจ้ง (ร่างมาตรา ๙)

การประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพที่ไม่ได้ทำตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด อาจถูกพักหรือเพิกถอนใบรับรองการแจ้งได้โดยใช้หลักเกณฑ์พักหรือเพิกถอนใบอนุญาตมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒.๘ โทษทางปกครอง โทษปรับเป็นพินัย และโทษอาญา (ร่างมาตรา ๑๐)

กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพนั้น ๆ กำหนดโทษไว้เช่นไรก็นำโทษนั้นมาใช้ในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพตามหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย โดยโทษจะเป็นไปตามหลักกฎหมายปัจจุบันคือ มีโทษทางปกครอง โทษปรับเป็นพินัย และโทษอาญา

๒.๙ การดำเนินการสำหรับผู้ซึ่งมีใบอนุญาตที่ยังมีอายุอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๑)

ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาต และใบอนุญาตนั้นยังมีอายุอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ก็ให้สามารถประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ตามพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุลง หากผู้นั้นประสงค์จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพต่อไปก็มายื่นขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๑๐ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๒ และร่างมาตรา ๑๓)

ตามที่ปรากฏเหตุผลของการตราพระราชบัญญัตินี้ที่กล่าวมาข้างต้นแล้วสรุปได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่ต้องให้ประชาชนสามารถประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพได้โดยง่ายและสะดวก ซึ่งหากดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอันมีอยู่ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ฉบับ เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลา โดยใช้วิธีการที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนั้นจะต้องใช้เวลาไม่ต่ำกว่าสิบปีเพื่อขอจัดปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวได้ พระราชบัญญัตินี้จึงเปลี่ยนแปลงวิธีการที่ใช้ปฏิบัติอยู่ดังกล่าว แต่เป็นวิธีการที่อยู่บนหลักคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อมีการดำเนินการตามหลักการตามพระราชบัญญัตินี้ไปแล้วสามปี หลักคิดนี้เช่นเดียวกับ SANDBOX ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในนานาอารยประเทศในการออกกฎหมายด้านการเงิน

หน่วยงานผู้ประเมินผลสัมฤทธิ์ประกอบด้วยภาครัฐและภาคเอกชน โดยใช้หลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายมาใช้บังคับ

เมื่อประเมินแล้ว หากผลปรากฏว่าไม่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ไม่คุ้มค่าสร้างภาระเกินสมควร หรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมอย่างร้ายแรงแก่ประชาชน ก็กำหนดให้ต้องยกเลิกพระราชบัญญัตินี้หรือยกเลิกบางส่วนบางมาตรา โดยการยกเลิกนั้นทำได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๒.๑๑ บทเฉพาะกาลรับรองผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้ง (ร่างมาตรา ๑๔)

เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดคือพ้นระยะสามปีหรือสิ้นผลโดยมีการตราพระราชกฤษฎีกายกเลิกอันเนื่องจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ แต่หนังสือรับรองการแจ้งยังมีผลใช้บังคับอยู่ก็ให้ผู้มีหนังสือรับรองการแจ้งประกอบกิจการและประกอบอาชีพต่อไปได้จนกว่าหนังสือรับรองการแจ้งนั้นสิ้นผล และหากผู้นั้นประสงค์จะประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพหลังจากหนังสือรับรองการแจ้งสิ้นผล ผู้นั้นก็ต้องมายื่นขอใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ ต่อไป

๒.๑๒ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้จะทำให้ประชาชนสามารถประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพได้เพียงแค่นี้ไปแจ้งเพื่อการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพนั้น ๆ เมื่อได้รับใบรับรองการแจ้งแล้วประชาชนก็มีสิทธิในการประกอบกิจการและประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ กรณีนี้จึงเห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้จะช่วยทำให้ประชาชนสามารถประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพได้โดยสะดวกและรวดเร็วและมีรายได้ ทั้งนี้ ประชาชนนั้นจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการประกอบกิจการและการประกอบอาชีพนั้น ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ ด้วย